

periode 1101-1200

Laatst bijgewerkt: 01-09-2006

1129

"predia...concessit...quorum nomina hic sunt inscripta... **Voerthuisen**" (kopie eind 17e eeuw)

bron: Ottenthal, E. von, und H. Hirsch (ed.), Die Urkunden der deutschen Könige und Kaiser VIII. Die Urkunden Lothars III. und der Kaiserin Richenza (MGH) Berlin, 1927, blz. 19.

1132

De Utrechtse bisschop Andreas verleende in dit jaar vergunning tot de ontginning van de veengronden onder **Zwartebroek** en Hoevelaken.

In nomine sanctae et individuae Trinitatis.

Sciant fideles, tem futuri quam praesentes, quod ego, Dei gratia, Andreas Traiectensis episcopus, terram quandam, quae vocatur Hovelaken, iacentem iuxta **Grawenvene**, quae usque ad nostrum tempus inculta et penitus inutilis fuit, consensu et petitione Henrici, filii Emonis, ad cuius beneficium praedicta terra cum censu et iustitia et decima pertinuit, Remvarde et Otwerdo, Hemericco et Heriberto terram praefatam Hofflake in hereditariam proprietatem contradidi, ita ut ipsi et filii, et omnis successor eorum, sed et omnes, qui ab ipsis praedictam terram emerint, hereditarie terram illam habeant et possideant. Et est terminus illius terrae inter Grawenvene et inter rivum, qui confinis est praedictae terrae et protenditur in longitudineusque ad medietatem in vene. Hebentibus vero et possidentibus terram illam statuimus, singulis annis de singulis mansis, praedicto Henrico et post eum heridi ipsius, qui beneficium eius habiturus est, quatuor nummos censuales in die sancti Martini persolvere, eosque sub eodem Henrico et post eum sub herede ipsius, semel in anno in praedicta terra unum placitum observare omnemque decimam maiorem et minorem eidem Henrico et heredi ipsius de terra illa daris tatuimus, sed pro minori decima duos nummos, pro pullo equae et pro vitulo unum nummum statuimus persolvendum. Statuimus praeterea hominibus, praedictam terram inhabitantibus, ut ad tempus apud Loesden baptismum et synodum habeant et sepulturam, donec per se poterunt habere ecclesiam; seorsum autem pro remedio animae nostrae statuimus eos liberos permanere ab expeditionis servitio et a qualibet exactione.

Et ut haec uillis rata permaneant, hanc cartam, sigillo nostro insignitam, eis tradidi, anno Domini millesimo centesimo tricesimo secundo, indictione decima, praesentibus testibus subscriptis. Interfuerint huic nostrae traditioni Lubbertus praepositus maioris ecclesiae, Luso praepositus sancti Petri, Hugo praepositus s. Mariae, ac. alii quam plures praelati et canonici.

bronnen: Sloet, L.A.J.W., Oorkondenboek der graafschappen Gelre en Zutfen tot op den Slag van Woeringen, 5 juni 1288. 's-Gravenhage, 1872, blz. 256, nr. 262; Bondam, Charterboek, no. 28, blz. 179; Nairac, C.A., Nog een oud hoekje der Veluwe, blz. 44.

1134

Stuk van Lotharius waarin "Werdhusen" (= **Voorthuisen** ?) wordt genoemd.

bron: Buddingh, D., Voorthuisen, blz. 7.

1146, 7 mei,

"nec propriis duximus exprimenda vocabulis...capellam in Vorthuson" (kopie 14e of 15e eeuw). Paus Eugenius III bevestigt de Abdij van Abdinkhof te Paderborn in het bezit van haar goederen te Renkum, **Vorthusen**, Appeltern, Tuil, enz..

bronnen: Sloet, Oorkondenboek no. 288, blz. 282; Erhard, H.A.,(ed), Regesta Historiae Westfaliae. Accedit codex diplomaticus II. Vom Jahre 1126 bis 1200 (Westfälisches Urkundenbuch II). Münster, 1851; Finke, H., (ed), Westfälisches Urkundenbuch V. Die Pabsturkunden Westfalens bis zum Jahre 1378. I. De Pabsturkunden bis zum Jahre 1304. Münster, 1888, blz. 54; Hoogeboom, L.A., Rondom twee torens, enz. blz. 17.

1160, ca.

"capellam in **Vorthusen**" (ad 1031)

bron: Tenckhoff, F., (ed), Das Leben des Bischofs Meinwerk von Paderborn. Hannover, 1921, c. 210, blz. 123.

1174

"Volframus de **Barnevelde**...vendidit" (vervalste kopie 17e eeuw).

Bronnen: Muller Fz., S.,A.C. Bouman, K. Heeringa en F. Ketner (ed)., Oorkondenboek van het Sticht Utrecht. 5 dln, Ut/Gv, 1925-1959, deel I, blz. 480; Crebolder, G., Barneveld door de eeuwen heen. Nauwgezet onderzoek naar de oorsprong van Barneveld. in: Barneveldse Krant, 21 feb 1974.

1183, 27 feb.,

"hec propriis duximus exprimenda vocabulis...capellam in Vorthuson". Paus Lucius III bevestigt aan het klooster van St. Petrus en Paulus te Paderborn zijn bezittingen te Renkum, Putten, **Voorthuizen** (Vorthusen), Appel, Wissel, enz.

bronnen: Sloet, Oorkondenboek, no. 362, blz. 357; Erhard, H.A., Regesta Historiae Westfaliae Accedit codex diplomaticus I. Von den ältesten geschichtlichen Nachrichten bis zum Jahre 1125. (Westfälisches Urkundenbuch I). Münster, 1847, blz. 431.

1196

Arnoldus de Rotchelaar.

bron: Sloet, Oorkondenboek, blz. 386.